

Vg
341^a

Q.K. 19.7, 9a

Vg
341a

Argumentum epistolae
Cito, quod in epistola ad Reuerendissimum
ecclesie Antistitem Canonicos indoctos
tanos & feminatos errorum Lutheri vocales
respondent: Canonici indocti, quatenus & quatenus
ratione sine Lutheri

CANONICI INDOCTI

LUTHERANI

Argumentum epistolæ

Accio, quod in epistola ad Reuerendū Misnensis
ecclesiæ Antistitem Canonicos indoctos Luthera-
nos & seminatores errorum Lutheri vocasset,
respondent Canonici indocti, quatenus & qua
ratione sint Lutherani.

Gloriosissimo, superdoctissimo triumphatori
Magistro nostro Magistro Ioāni Eccio
Theologistæ Canonici indocti.

SI præter inscitiam quã nobis improperas Eccie
magnifice, nihil aliud etiã, Martino Luthero ob
iecisses, cui nos prudentiã tuẽ videmur amplius
quã veritati fauere. Territi sane, portentoso, sup
cilio tuo magisterio tuo. nostra frueremur felicitate, nempe
suauissimo ruditatis beneficio, vt em̄ ærũnosam, vobis Her
culibus vitam emetiuntur superi (imo ipsi immodica sciendi
libidine & arrogantia quicquid id est mali vobis ipsis inuehi
tis) ita nobis tranquillã nõ inuident, Proinde cũ prope semp̄
nullis noster tecto gaudentiũ & vmbra calamus infensus fue
rit, aduersum te quoq; pararetur minime. Nam quæ insania,
quis furor, indoctos (quos vocas) cum Apollinis filio, imbel
les cũ fortissimo, obscuros cũ clarissimo congregi? Non tam
incogitantes, non tam oscitabundi, non tam stupidi, non tam
saxeii sumus, vt quod om̄i propulsandũ sit conatu, vltro adcer
samus periculũ, præsertim quod iam pridẽ satis nobis p̄spi
cũ, nunq̄ tibi vel disputaturo, vel scripturo, forte ne mortuo
quidem defutura verba. Hactenus itaq; dum tu gloriæ studes
impendio, nos tranquillitati non tam imprudenter quã igna
uiter cõsulimus. Atqui nunc cum insignis tua modestia, quæ
& in prouerbiũ cessit, Martinũ Lutherũ, vitæ sanctimonia nos
bis commendatũ, ecclesiasticæq; Theologiæ vindicem dilige
tissimũ, simulac liberrimum, priuatim & publicitus Mani
chæum Vuiclefistam. Hussitam, & sexcentis nominib; alijs
vocans, Christianum haberi ferre nequit, & vt ex nobis etiam
aliquid tuę gloriæ adcreseat, in epistola ad Reuerendũ Misnẽ
sis ecclesiæ Antistitem, quæ tua est columbina, adeoq; theo
logica simplicitas, nos quoq; pientissimo præsuli inuidiosos
toti orbi, quantum in te est, suspectos facis, nos Lutheranos
& illius errorũ seminarios appellans, hoc est tuo iudicio, hæ
resiarchæ pessimi, subsidiarios, præsidia, amicos, & patro

A 9

αΙΧΙΣΕΙΝ est
iniuria. & v̄
beribus affi
ere

nos, velimus nolimus, cogimur tibi ecclesie patrono, & as
sertori, filiorumq; leui confessori & emundatori aliquantam
vitae nostrae rationem reddere, si forte hanc labem abstergere
liceat. Siquidem & te doctore haereseos crimen malignius
quam vt a Christiana modestia patienter toleretur. Posse
mus autē (nam nec hoc indoctis negatum est, qui & suis non
nunq̄ ferociunt aculeis) exemplo strenuitatis tuae, modestiam
remittere, stomachari, & plane debachari, nisi tuum nobis ex
ploratum foret ingenium, Iterum quaeris quib⁹ scabiem tuam
offrices, iterum quaeris quos insigniter æcisses, vt neminem
non contemptui habeas, nemini parcas, nullum non lacestas
vt cum Ismaele vnus oppugnes omneis. Parum tibi videtur
cum doctis gerere bellum, indoctos etiam prouocas, & quasi
confectum cum praceptoribus sic praelium, sauis & in disci
pulos & in patronos, ne quid reliqui siet, quod non potentia
brachij tui coneratur. Dein vbi vel nos compescueris vel etiam
non pro arbitratu tuo successerit, caueant sibi typographi, ca
ueant praela, caueant vicina quaeq; ne iniquo Marte tecum di
micent, adhuc ex recenti strage furibundo, Caeterum nobis in
nocentiam candoremq; nostrum tueri quam maledicentiae tuae re
spodere magis videtur operepretium, Principio igitur, ne mu
liebriter conrixemur, cum inficias ire non potes, tot exempla
ribus, adeoq; tuo ipso, conuincantibus, haec per te epistolae in
serta, profer in medium, qua ratione id laedoriae imo conuicij
vel dissimulari, vel aequius interpretari poterit, vt semel faces
sat simulas omnis, Nulla equidem in promptu est qua te ex
cusemus, at plurimae nobis patrocinantur, Nam quid tu Lud
deranum vocas, nempe hominem pestiferis haereticisq; opi
nionib⁹ imbutum, satis & ad fastidium vsq; totius orbis au
ribus, licet incassum, multo iam tempore instillasti. Quod si
vel maxime obticuisse, nonne vere Christianis odiosa per se
factionum nomina, etiam ea quae ob beatorum patrum memo
riam alioqui suspicienda. Videturq; id tibi nihili, nisi & ag
nomines seminatores errorum, quos pestilentissimos validi
us clamas quam comprobas. Ad haec, ne te poenituisse dicu

Sciatur, in marginem Asterisci loco scribis, Canonici indocti
Lutherani, timens forte, ne somniculosus lector præteruolet
denuo censes admonendum. Sistas pedem, dicta diligentius
secum perpendat, fidelius memoria reponat, sibi caueat, tibi
gratetur & applaudat, nobis succenseat. Vides hic bone vir,
insignite hic omnia magis ad exulcerandos, quam conciliandos
animos attinere, atq; adeo vt plane merearis talionem repor-
tare. Cæterum id nostro abludit instituto, lege igitur si mag-
nificencia tua non dedignetur, quid nobis virum dei concilia-
rit, & quatenus Lutherani simus. Non est quod suspicere;
priuatarū affectionum studia, Haud tanta inter nos familiari-
tas intercedit, Nulla hic lucelli spes, Ex mendicantiū familia
est, eleemosynis viuit, sed nouandarū rerum, nos cepit cupido
non illa pacis, & concordie disturbatrix, sed conciliatrix, Quia
em̄ sæculi huius ferrei moribus, nihil est deprauatius, nihil
corruptius, quibus hic mederi sua eruditione studet dum pa-
cem annunciat, obedientiā prædicat, humilitatē cōmendat, &
nihil inuitius agens quam quod tecum & cum tui similibus
rixando bonas horas male perdere cogitur Contemptū mun-
danarū rerum, gloriam cœlestiū, Christianismi scopum sub-
inde monstrat, ambitionē execratur, auaritiā cleri abominatur
simoniā & Rhomanæ rapacitat; imposturas cæterasq; pestes
proscindit, quis nisi mente motus malignissimorūq; morum
furcifer tantas aboleri pestes, non optarit? Quis Christianus
regnum Christi nolit, quod immutet, innouet, & emēdet oia?
Quis nostræ imperitiæ suggillationē abhorrens nō habet in
votis, vt profligatis sterilibus, infelicibus, & ingeniperdis re-
stituantur fecundiora, beatiora, sanctioraq; literarum studia?
Utinam aut vt reflorescere bonas artes, ita & mores redire vi-
deamus, id quod Martini est studium, Tu vero magistrū ho-
nestatis impugnas, & qd̄ ad literas pertinet, nouos consarci-
nas cōmentarios ad perdendas generosas adolescentū indo-
les, quass non iam ante nugis simus adobruti. Porro minori
periculo intentatur hæc nouandarū rerum cupiditas, quam
verbosius expurgetur, sed si omnino id in nobis damnabitur,

A in

posthac fortassis non usquequaque indocte satisfacturi sumus.
Accedit ad hæc causarum præcipua. Pius magus est Lutherus, indoctos nostri generis sibi philtis deuicit, Alioqui nulla ratio capit, tam crasso capite viros, nisi incantatos gratiam cum Musis inuituros, mirificum pharmacum, quod qui miscet, altero orbe pene dissipatum inebriat. At nos terræ filij apertius loquamur, & scapham scapham, ferramque ferram vocare oportet. Germana veritas & inuiolata virtus, quæ deos hominesque in amorē sui pellicere queunt, ipsæ ipsissimæ sunt quæ nos huic deuinciunt Videmur nunc nobis videre, quid ad hæc modestia Ecciana. Quam iactet manus, oculos, caput, Quam manibus, pedibusque contestetur, nihil unquam vero absimilius dictum. At sui mores sinendi sunt homini, quos præter mortem illi adimet nemo, Nos institutum nostrum certioribus argumentis quam asseueratione sola persequemur. Diu plerique nostrum nesciebamus atque ne an candidus esset Lutherus, sed & Lutheri nomen plane incognitum, ante paucos autem annos declamatiuncule quedam populares illius, tumultuario & repentino ut videtur calore scriptæ, in manus nostras venerunt, in quibus decem præcepta Moysis enarrans velamen ab oculis illius remouet, unde tum sua eruditione, perspicuaque claritate præstitit, ut supra morem scholasticorum, indocti nos sublimius de Christo, sanctius de euangelio sentiremus, positoque supercilio parum imo nihil nobis, multum, imo omnia Christo deo tribueremus, sic sese primum nobis insinuauit, mox fama superueniens & viri innocentiam docens opinionem quam de illo habebamus comprobauit. Quid faceremus bone Eccie, habendus ne erat odio? floccipendendus ne erat, ingrati ne esse debebamus? Quomodo tu eiusmodi tractares discipulos? Sub hæc concionatores quidam officij sui male memores varijs in locis, plus æquo condonationibus Pontificum, quas indulgentias vocant tribuentes, multorum seducebant animos, confidentium pollicitationibus huiusmodi, vel abiecta veræ poenitentiae cruce salutem se assecuturos. Quid doli, quid fraudis, quid imposturarum sub sanctimonie prætextu per maledictos

inugiendos cōmītebatur, vel tacentibus nobis, nemo hodie
est, qui nesciat, Silebant Theologi omnes, cōniuebant imo p
babant Episcopi, Refutabat concionatorū nullus, vnde ceu
religioso silentio licentiosæ iniquitati authoritas quotidie
maior accedebat. Inualueratq; adeo id mali, vt iam nō iubeo
& quinquagesimo quoq; anno, sed quotannis non semel, sed
iterum atq; iterum, nec arduis ex causis, sed plane tenuibus &
cōmenticijs, non sine animarū delusionibus quæstores multi
obambulant. Primus tunc omnīū quem nos scimus Luthe
rus rerum indignitate perpensa, apud Vuittembergenses in
scholis de hīs rebus maturius propositis cōclusionib; dispu
tare cepit, Quæ statim mira celeritate per Germaniā sparsæ,
& singulari fauore, a doctissimis etiā quibusuis a te forte aut
ignotis aut cōtemptis exceptæ, quod fraudes iam non pauci
subolerent, tametsi nullus periclitari vellet primus vt fieri so
let, Hic tu contra antesignanus cristam erigebas Eccī, turba
turus cœlum, terram, & omnia, modo saluæ manerent indul
gentiæ, Mittimus plerq; vbi ventum est in harenam, aiunt
frigidius nihil vnq; tractatum, Deplorataq; plane indulgen
tias, ita vt si reuiuiscere debeant vel nouæ excogitandæ, quib;
illę reducantur ex inferis vel simulachra mortuorū honorib;
prosequenda sūt, Nonne ob hoc, modestiā etiam tuam Ma
gister noster eximie, deceret gratias summas agere Martino?
qui si nulla, certe hac in re eruditiorē reddidit. At non ideo da
bimus errores a nobis disseminatos, nisi em iam disseminata
fuisent Lutheriana, quomodo ad nos, qui ex indocto vulgo
sumus, & altero pene mundo intercipiimur peruenissent? An
non hoc calcographorum negotiū est, qui simul atq; recentis
ora quæpiam suboleuerint, veritati consentanea, & applausi
bilia, vt lucrum faciant, ea magis extorquent, quam ambiunt,
imo magis surripiunt quam extorquent, verum tua bella, ne
delitescant, quis satagit? Nonne vix exoras certis conditioni
bus, nec tradis sed obtrudis. Pauca tamen sub incudem redeūt
nisi forsitan vt magis traducare, Scis tu nunc sæpius Luthe
rana & varijs prælis excusa, & credis indoctos Canonicos

A iij

tantum molestiatum voluisse subire, cum tua tamen interim
apud nō paucos, etiam doctos fastidiantur, etiam ab indoctis
improbentur? Veritatem ne putas sub modio posse condi?
Rem quæ ex deo est, aboleri posse credis? At hinc litis origo
Tu errores vocas, nos sophisticis hæcenus argutijs persua-
deri non potuimus? Solis enim indocti nos ijs libris addicti
sumus qui Canonici & omniū consensu recepti, suscipi deq̄ fa-
cimur, si quid aliud efferatur, quod ijs aduersetur, Magnifica-
mus quęcunq̄ proximius accedunt sacris. Omnino, nec an-
gelum nec apostolum quemuis, vel e coelo venientem si con-
tradictet Euangelij audiemus. Interpretationē autem Euan-
gelicę scripturę, quantūvis indocti simus, a priscis illis au-
thoribus, qui non tanto interuallo, ab Apostolorū abfuerunt
temporibus discere malimus, quam a te farinae uetere præ-
ceptoribus. Et annalibus, historijsq̄ libentius nos credimus,
quam humanis & tyrannicis quibusdam cōstitutionibus. Pa-
pias Hierapolitanus auditor Ioannis insipienter ne & indo-
cte tibi præfatus videtur, in libros explanationis sermonum
domini, quod noluerit varias opiniones sectari, sed Aposto-
los habere authores? uti de eo Eusebius & Hieronymus nar-
rant. Verum viua illi oracula contigerunt. Nos adacti necessi-
tate literarijs apostolorum, & quibus apostolicus est spiritus
monumentis contenti sumus. Iam satis liquidū tu ne, an Lu-
therus Euangelio propius incedat, vter receptioribus nitatur
authoribus, vter fidelius, eruditiusq̄ patrum dicta citet, vter
honestiorem scopum spectet, Fontes aquę viuę quærimus,
tu nos ad lacus detritos, & amneis turbidos duces? Christum
quærimus vbi nascatur ostendatur, Igitur vel nos itineris du-
ces, tu sequere, vel te præeunte sequemur. Verum tu Herode
vafrior, & nos morareris si obsequeremur, nūc Vuiclefistas,
nunc Manichæos cognominares, & inter idola sophisma-
tum confidens, comitatum non polliceris. Quo te rapit in-
sana, mordacitas, immodicumq̄ sententię tuę studium?

Quis arrogantiam, quis superciliū tuum ferat? Qui tua legūt
& amplectuntur docti sunt, qui æmuli scita, tamen si viciniora
Euangelio, & ecclesiasticis doctoribus indocti & hæretici. Ne
indocti dicamur, tua nobis legēda, scilicet, ne cæci habeamur:
oculi sunt effodiendi. Habes succinctim qua ratiōe Lutherani
simus, Quatenus Euāgelij & Christianæ libertatis amic⁹ est
Lutherus, sibi nos deuicit, is si & tu fueris, nihil erit, quo mi⁹
nus & tibi simus addicti. Proinde non oportebat nos cōuicij
a tua inCESSi modestia, Neq; enim nos male audire debemus
qui sincera fide a Christianissimo theologo non abhorrem⁹,
neq; Lutheri causa deterior est, quod & indoctis uti magis pia
probat. Facemur inscitiā nostrā, & fortasse non minori glo
ria eam agnoscimus, quā tu laudes tuas passim ebuccinas. In
docti sumus, nescimus patrocinari lucri turpis in immensum
studiosis, id quod nobis cum summo Pontifice commune est.
Nam cum tu mercatorū conductitius, contractum societatis
sue plane iniquū, æquum declarari ab eo supplicib⁹ peteres
libellis, repulsam es passus, nimirū quod supra captum pon
tificis maximi tua erant. commenta, quando venali lingua &
manu paratus eras, omnem semel scripturam non modo cog
gere, & torquere, sed & pessundare, ne redires inglorius. In
docti sumus, non videmus enim, qua ratione perfecti Christū
pauperē sequantur, si pro temporarijs causis iurent, sed quid
nimirum ea in re & Erasmus illud seculi nostri sidus nobiscū
te censore, hallucinantur. Indocti sumus, siquidē enumerare
non possumus varias primitiue ecclesiæ ceremonias, sed itege
se nobis associant plurimi viri alioqui doctissimi. Indocti su
mus. Maiestatis diuinæ penetralia non ingredimur, sed nec
magnus ille Paulus apostolus erubescit ignorare, quæ tu in
Chryso passo coaceruas. Indocti sumus, possemus tamē mul
ta huius generis afferre in medium quæ tibi magis q̄ nobis
dedecori essent futura. In summa em nulla tam auspicata pe
regrinatio tua, quarum tu multas iuueniliter ne dicamus
ostentanter commemoras, quæ non & tibi & patriæ fuerit
dehonestamento magis quam gloriæ Nullus tam parvus a te

libellus editus est, qui nō aut extremam sapiat barbariem, aut
in signibus scateat erratis. Quare nō imprudenter feceris Ec-
ci prudentissime, si aliquandiu te intra penates tuos contine-
as, & laudem quam nō potes assequi verbositate, silentio tibi
vindices. Equidem quam impar cum doctis in eas certamen,
hinc æstimare licet, quod nec indoctis formidabilis esse cœ-
peris. Neq̄ tibi victoriam ex nobis temere polliceare, multi-
sumus indocti, & quamuis non omneis sophisticis spiculis
certare callemus, non pauci tamen docti validos librare con-
tos, Quos declinare non poteris nisi positis conuictis & pro-
phanis artibus veræ Theologiæ & Christooptimo Maxi-
mo. totum te tradideris,

Finis.

n, aut
Ec
tine
tibi
men,
e coe
mult
culis
con
pro
laxi

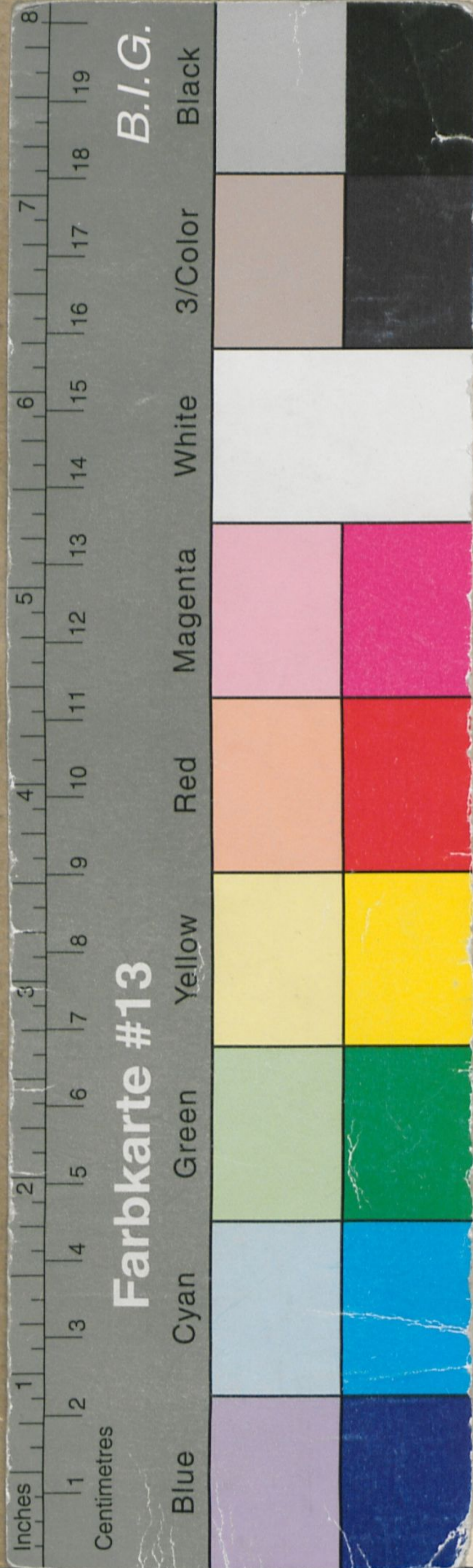
Fg 341^a DM

(X2206689)

m.c.

19.7, 9a

Vg
341a

Argumētum epistolae
Cito, quod in epistola ad Reuerē
ecclesie Anglicanę Canonicos in
tanos & terminatos errorum
respondens Canonici indocti
ratione sine p̄sentia

**CANONICI INDOCTI
LUTHERANI,**

